

جدال و بیروسی با مراسم عروسی

کرونا، فرصتی برای ترویج ازدواج آسان!

لیلا جعفری

بعد از ماه صفر مراسم ازدواج و عروسی از سر گرفته می‌شود، اما انگار قرار نیست به این راحتی‌ها ازدواج آسان فراگیر شود. این در برنامه‌ریزی برخی از خانواده‌هایی که جوان دم‌بخت و در حال ازدواج دارند، پیداست. هر چند برخی دیگر به دلیل جلوگیری از انتشار بیشتر ویروس کرونا، از بر پایی مراسم صرف نظر می‌کنند. برخی نیز در این باره با مسئولیت بیشتری

۴ عاملی که از دواج را به تأخیر می‌اندازد

دکتر اسمان‌الله قزایی‌مقدم، جامعه‌شناس، درباره ازدواج و تأخیر در آن، پژوهش‌هایی را انجام داده است. او می‌گوید: «پیش از انقلاب، من و جمعی دیگر از همکاران پژوهشی درباره دلایل مربوط به پایین آوردن و بالا آوردن سن ازدواج ارائه کردیم. در آن پژوهش، موارد ۱- دانشگاه، ۲-سربازی، ۳- شغل، ۴- تفریحات بیرون از خانه را مطرح کردیم. در مورد نخست این نتیجه حاصل شد که دانشگاه، جوانان را چهار سال عقب می‌اندازد، و مورد دوم یعنی سربازی نیز دو سال جوانان را از ازدواج عقب نگه می‌دارد، درباره مورد سوم یعنی شغل نیز دو سال زمان در نظر گرفتیم تا جوانی بتواند شغلی پیدا کند و خودش را در آن تثبیت کند، و برای مورد چهارم یعنی تفریحات بیرون از خانه، که به نظر می‌رسد نسبت به گذشته بیشتر شده است، نیز مورد دیگری از تعویق انداختن ازدواج جوانان به شمار آمد.»

وی ادامه می‌دهد: «به طور کلی در حاضر در ایران دو مشکل اشتغال و هزینه‌های سنگین زندگی و همین‌طور مراسم ازدواج، باعث شده تا ازدواج جوانان به تأخیر بیفتد.»

هدیه برای عروس و داماد، بدون برگزاری مراسم

برخی منتظر به پایان رسیدن ماه‌های محرم و صفر هستند تا جوری که انگار آب از آب تکان نخورده است عروسی را برگزار کنند. مریم والی می‌گوید: «دوماه پیش از محرم و صفر نامزدی پسرم بود. در شرایط سختی نامزدی را برگزار کردیم، تنها چند نفری از نزدیکان به خانه عروس رفتیم و پسر و عروس را با یکدیگر نامزد کردیم. قرار شد مراسم عروسی به سادگی نباشد. می‌خواهم تنها پسرم را ابرومندانه به خانه بخت بفرستم. یک عمر منتظر چنین روزی بودم. حالا چگونه به خاطر رواج یک بیماری از این کار صرف‌نظر کنم. به همه فامیل اعلام کرده‌ایم پس از ماه محرم و صفر عروسی را برگزار می‌کنیم. من مراسم را می‌گیرم، سعی می‌کنم موارد بهداشتی رعایت شود، ولی مهمان‌ها مختار هستند که به سالن عروسی بیایند یا نیایند. این دست خودشان است. شنیدم برخی روش‌هایی پیدا کرده‌اند که راستش برای خانواده‌ها امروزی‌تر محسوب می‌شود. مثلاً یکی از همسایه‌های‌مان که پیش از ماه محرم پسرش را به خانه بخت فرستاد، مراسم عروسی نگرفت، مهمان‌ها گفته بودند عروسی بگیرد. همسایه ما هم انگار از خدا خواسته قبول کرد. اقوام گفته بودند عروسی نگیرد ولی همگی هدیه عروسی را به کارت پسرش یعنی

نگاه

خاتون تهرانی

از نشانه‌های برکت زن آن است که خواستگاری‌اش بی‌تکلف و آسان انجام گیرد. آیا این فرموده پیامبر اسلام(ص) امروزه در کشورمان عملی می‌شود؟ در جامعه‌ای که قوانین و زندگی مردم بر اساس دستورات اسلام بنا شده است، این جمله چه قدر در ازدواج‌هایمان جدی گرفته می‌شود؟ پروردگار در سوره نور می‌فرماید: مردان و زنان بی‌شوهر، بردگان و کنیزان صالح را تزویج کنید. چنانچه آنان فقیر باشند، خداوند از فضل خود غنی و بی‌نیازشان می‌سازد. که خداوند رحمتش وسیع و به احوال بندگان خود آگاه است.

حضرت امام صادق(ع)نیز در حدیثی که در این رابطه خوش می‌نشیند، می‌فرماید: هر کس از ترس فقر ازدواج نکند نسبت به لطف خداوند بدگمان شده است چرا که خداوند می‌فرماید: اگر آنان فقیر باشند، خداوند از فضل و کرم خود بی‌نیازشان می‌کند. پیامبر(ص) نیز با تأکید بر ازدواج می‌گوید: بیشترین اهل جهنم انسان‌های بی‌همسر هستند.

۳

اقادامه، واریز کرده بودند. من که اینها را قبول ندارم. اگر یک نفر در خانواده ما چنین کاری کند، نمی‌تواند یک عمر سر بلند کند.

تفکر مادی و چشم و هم‌چشمی غالب شده است

کرونا با تمام رنجشی که برای مردم جهان فراهم کرده، فرصت‌هایی را نیز در اختیار نگاه تحمل‌گرایانه و چشم و هم‌چشمی در فرهنگ مردم کشورمان که عروسی تشریفاتی بخشی از آن است، از کجا پدید آمده است؟ دکتر قزایی‌مقدم در این‌باره به نظرات جامعه‌شناسان اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: «پتیریم سسوروکین در یک تئوری عنوان می‌کند که ذهنیت بشر تا به حال سه مرحله را طی کرده است. دوره نخست دوره عقلانی، دوره دوم، دوره شهودی، دوره سوم، دوره حسی و مادی. در دوره سوم ظاهر افراد بیانگر شخصیت آنهاست. بنابراین در این شرایط فخر فروشی، اینکه النگوی من آن چنان باشد و زندگی‌ام فلان تجملات را داشته باشد و عروسی‌ها و مراسم‌هایمان فلان جور باشد، یک مسئله و عامل مهم شده است. در این دوره که در حال حاضر ما در آن قرار داریم، بیشتر مردم می‌خواهند خود را به رخ دیگری بکشند ولی اینکه این مسئله با شرایطی که در حال حاضر به دلیل بیماری در دنیا به وجود آمده است، برطرف می‌شود یا نه، باید گفت متأسفانه خیر، اما خوشبختانه در تغییر آن مؤثر است.»

وی ادامه می‌دهد: «هنوز بسیاری اعتقاد دارند که اگر فلان چیزی به رایب دخترمان ندهیم یا فلان تشریفات را برای پسرمان به‌جانیاوریم، کلی حرف و حدیث برای دختر و پسرمان درست می‌شود. چون نهاد ازدواج پیچیده است و به قول سسوروکین وقتی زندگی مادی می‌شود، مردم با استفاده از مادیات شخصیت کسب می‌کنند. به‌طور مثال در انتخاب همسر بیش از آنکه به‌اصل و نصب، اصالت و شخصیت واقعی جوانان توجه شود، به دارایی‌های آنان و خانواده‌هایشان توجه می‌شود. در این صورت حتی اگر شناختی از هم نداشته باشند، مبنای شناخت خود را بر ظاهر زندگی یکدیگر می‌گذارند.» وی در این‌باره خاطر‌نشان می‌کند: «یکی از دلایل رواج ازدواج پسران کم‌سن و سال با دختران بزرگ‌تر از خودشان همین است. چون می‌بینند زنی که چند سالی از خودشان بزرگ‌تر است، درآمد دارد و نه تنها می‌تواند خودش را، بلکه همسر جوانش را هم تأمین کند، و از آن جا

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۴۷۱

د

هنوز بسیاری اعتقاد دارند که اگر فلان چیزی به رایب دخترمان ندهسیم یا فلان تشریفات را برای پسرمان به‌جانیاوریم، کلی حرف و حدیث برای دختر و پسرمان درست می‌شود. چون نهاد از دواج پیچیده است و به قول سسوروکین وقتی زندگی مادی می‌شود، مردم با استفاده از مادیات شخصیت کسب می‌کنند. به‌طور مثال در انتخاب همسر بیش از آنکه به اصل و نصب، اصالت و شخصیت واقعی جوانان توجه شود، به دارایی‌های آنان و خانواده‌هایشان توجه می‌شود

از چه وقت در ایران شکل گرفت؟ آیا قدرت پذیرش مردم به‌گونه‌ای خواهد بود که تجملات را از عروسی‌هایشان حذف کنند؟ آیا با وجود احتمال ابتلا به کرونا، مردم باز هم منتظر هستند تا پس از ماه‌های محرم و صفر، دوباره عروسی‌های‌شان را بر پا کنند؟ چگونه می‌توان در دنیای پرزرق و برق امروز، از تشریفات سنگین و پرهزینه عروسی، صرف‌نظر کرد؟ این پرسش‌ها انگیزه موضوعی است که در این گزارش به آنها خواهیم پرداخت.

به آن تئوری که مطرح شد حاکم است، و ذهنیت بسیاری را مادیات پر کرده است، می‌شود گفت ما در جامعه همان قدر ارزش پیدایمی کنیم که یک ربات دارد.» وی می‌افزاید: «تغییر این نگاه و ذهنیت، نیاز به آموزش دارد و نیاز به پرورش دختران و پسران رایبدا آگاه‌تر. ما به حال این‌همه سعی شده که فرهنگسازی شود، ولی جو و فضای اجتماعی این‌را حکم می‌کند که جلوی در و همسایه ایروپمان می‌رود، پس آگاهی در این باره بهترین چاره است.»

آغاز زندگی مشترک با یک عصرانه و یک سفر مشهد

ظاهری ساده و چهره‌ای مهربان و آرام دارد. این بانوی ۲۵ساله به نام مهپاره خرمی برای بر گزار ی مراسم ازدواج خود، کار جالبی انجام داده است. عروسی با عصرانه راه ندارند، برای همین واقعا فامیل و آشنا نگاه متفاوتی را به وجود آورد. او می‌گوید: در حدود دو سال پیش ازدواج کردم. همسرم دندانپزشک است. در آمد و موقعیت مالی همسرم خیلی خوب و عالی است. چیزی از مال دنیا کم نداریم. هنگام برگزاری عروسی شوهرم از من خواست تا هر جایی را که برای گرفتن جشن عروسی یا هر تعداد مهمان و هر مدل امکانات و غذایی که می‌خواهم انتخاب کنم. من هم وقتی با چنین موقعیتی برخورد کردم اولش کمی فکر کردم. می‌خواستم بی‌پدم و بهترین‌ها را برای عروسی‌مان تدارک ببینم اما دلم راضی به این کار نشد. از همسرم خواستم مراسم ساده‌ای با ساده‌ترین امکانات فراهم کند. به پیشنهاد من حتی شام هم ندادیم و فقط عصرانه با میوه و شیرینی و بستنی از مهمانان پذیرایی کردیم. این کار را انجام دادم تا همه ببینند که هر کس پول دارد، قرار نیست از آن برای تجملات بیشتر استفاده کند.

می‌دانستم بسیاری از جوانان فامیل امکان گرفتن همان مراسم عروسی با عصرانه راه ندارند، برای همین واقعا دلم راضی نمی‌شد مراسم تجملاتی بگیرم. می‌دانستم با گرفتن یک مراسم آنچنانی دل خیلی‌ها به درد می‌آید و اگر هم نایبدم، ممکن است ازدواج خیلی‌ها را به تأخیر بیندازد. چون شنیده‌بودم بعضی‌ها منتظر هستند تا موقعیت گرفتن عروسی را پیدا کنند و سپس ازدواج کنند. حتی یکی دو نفر از آنان نامزد بودند و اگر من عروسی مفصلی می‌گرفتم ممکن بود برای مقایسه و چشم و هم‌چشمی، ازدواج‌شان حال‌آلها عقب بیفتد. پس از جشن عروسی همان روز غروب با همسر م به مشهد رفتم و زندگی مشترکمان را از آن‌جا در کنار حمام ضارح) شروع کردیم. جالب اینکه چند ماهی پس از ازدواج ما سه نفر از جوانان فامیل مانند ما

ازدواج آسان در آیات و روایات

رحمت و برکت در زندگی مشترک

جامعه‌شناسان و کارشناسان معتقد هستند امروزه دلایلی نظری در رابطه با رواج نگاه مادی در جامعه وجود دارد. بسیاری از افراد بر اساس این نگاه همسر خود را با توجه به دارایی و شرایط ظاهری انتخاب می‌کنند.

سبک انتخاب

نگاهی به معایب بسیار و محاسن اندک ازدواج فامیلی

زندگی مشترک زیر سقف اجباری

■ زهرا محمدنیا! یعنی

ازدواج پیوندی مقدس بین ما ایرانی‌ها و در واقع سنت پیغمبرمان است. ازدواج در جهت «ما» شدن و ادامه نسل‌ها اتفاق می‌افتد. برای هر دختر و پسری اهمیت دارد که با چه کسی ازدواج کنند.

در واقع این مهم‌ترین انتخاب آنهاست. جداز اینکه این پیوند مقدس است، جوانان باید بتوانند یکدیگر را برای مدت طولانی پذیرفته و تحمل کنند. پس بهتر است با کمک و مشورت بزرگ‌ترها ما در نهایت به انتخاب خودشان باشد. در این میان خانواده‌هایی هم هستند که این انتخاب را از فرزند خود سلب می‌کنند و در گیر باورهایی غلط در این زمینه هستند. یکی از این باورها این است که «عقد دختر عمو و پسر عمو در آسمان‌ها بسته شده است». همین یک جمله کافی است که تمام اختیارات ازدواج از دختر عمو، پسر عموهای بعضی خانواده‌ها سلب شود و در برابر آن سکوت کنند.

یکی از مهم‌ترین مسائلی که در ازدواج فامیلی مطرح است بحث مشکلات ژنتیکی است که کارشناسان ثابت کرده‌اند در ازدواج‌های فامیلی حداقل پنج درصد بوده و به نسبت ازدواج غیر فامیلی دو تا سه درصد بیشتر است. زمانی که دختر و پسر ژنتیک مشابهی دارند و با هم از دواج می‌کنند بیماری‌های خانوادگی، خود را نشان می‌دهند که در هم مناسب نیستند و مالک‌های هم را ندارند اما به اجبار و به احترام بزرگ‌ترها از این ازدواج سرباز نمی‌زنند و بعضاً ممکن است حتی از یک مدل شام ساده بدهیم، چه بدی‌ای دارد؟ یکی دیگر هم شوندا یا فکر کنند نکند پدر و مادر ما درست می‌گویند؟ نکند واقعا عقد ما در آسمان‌ها یکدیگر را می‌پذیرند و دم نمی‌زنند. حتی وقتی بزرگ‌تر می‌شوند و می‌بینند که برای هم مناسب نیستند و مالک‌های هم را ندارند اما به اجبار و به احترام بزرگ‌ترها از این ازدواج سرباز نمی‌زنند و بعضاً ممکن است حتی از یک مدل شام ساده بدهیم، چه بدی‌ای دارد؟ یکی دیگر هم شوندا یا فکر کنند نکند پدر و مادر ما درست می‌گویند؟ نکند واقعا عقد ما در آسمان‌ها یکدیگر را می‌پذیرند و دم نمی‌زنند. حتی وقتی بزرگ‌تر می‌شوند و می‌بینند که برای هم مناسب نیستند و مالک‌های هم را ندارند اما به اجبار و به احترام بزرگ‌ترها از این ازدواج سرباز نمی‌زنند و بعضاً ممکن است حتی از یک مدل شام ساده بدهیم، چه بدی‌ای دارد؟ یکی دیگر هم شوندا یا فکر کنند نکند پدر و مادر ما درست می‌گویند؟ نکند واقعا عقد ما در آسمان‌ها

بسته شده است؟ آنان یک انتخاب دارند و در آخر هم همین می‌شود که به اجبار زیر یک سقف مشترک می‌روند. عدده‌ای دیگر هم بر این باورند که دختر و پسر حتماً باید ازدواج فامیلی داشته باشند. چرا که فامیل شناخته شده‌تر، مطمئن‌تر و احتمال اینکه دختر و پسر خوشبخت شوند، بیشتر است.

به فرض اینکه این امر درست باشد، باز هم نمی‌توانیم این حق را از فرزندان خود سلب کنیم یا از آن جهت که نمی‌توانند فرهنگ جدیدی را پذیرا باشند برایشان سخت است که یک غریبه از شهری دیگر یا حتی طایفه‌ای دیگر وارد زندگی آنها شود.

در ازدواج‌های فامیلی بحث فامیل دور و نزدیک هم مطرح است که همین انتخاب‌های دختر و پسر را محدود به چند نفر می‌کند.

بالاخره مجبورند یک نفر را از این بین انتخاب کنند. پدر و مادر‌ها خیلی دوست دارند خواهرزاده و برادرزاده‌های خود را به عروس و دامادی انتخاب کنند و رابطه را از این‌ها هست نزدیک‌تر و صمیمی‌تر کنند.

گاهی هم می‌ترسند که فرزند خود را به دست غریبه‌ای بسپارند، به خیال اینکه معلوم نیست چه بر سرشان خواهد آمد. مهم‌ترین مسئله شناخت دختر و پسر از یکدیگر قبل از ازدواج است. چه بسا شاید در ازدواج‌های فامیلی این شناخت به راحتی حاصل شود.

بهتر است طرفین در جلسات مشاوره پیش از ازدواج حاضر شوند و بر سر نظرات خود توافق کنند. صراحتاً بگویند در فرهنگ و آداب محدود، آدم را از دیگران دور و غریبه می‌کند. نسبت فامیلی به تنهایی کافی نیست. چراکه ازدواج نیاز به شناخت چند بعدی و همه جانبه دارد. گاهی خانواده‌ها به علت وابستگی بیش از حد به فرزند خود، آنها را به فامیل می‌دهند که فرزند خود را در نزدیکی خود نگه دارند و بیشتر می‌توانند تسلط بیشتری هم بر آنها داشته باشند و کنترل زندگی آنها را در دست بگیرند.

د

وقتی نقش خاله به مادر شش‌وهر

تغییر می‌کند یا عمو به پددر زن، انتظاراتی را که زوجین پیش از این از آنها داشته‌اند تغییر می‌کند. این از آن تغییراتی است که ما حالا خواهرزاده و برادرزاده‌های کوچک آنها نیستیم، عروس و داماد آنها هستیم و همین باعث می‌شود در تعیین نقش‌ها و مشخص کردن حد و حدود دچار تعارض شویم

با این وصف بنا به دلایلی که ذکر شد توصیه می‌شود با ازدواج‌های خارج از فامیلی فرهنگ‌های دیگر را تجربه و به خودتان فرصت آشنایی با عرصه‌های تازه و ارتباطات جدید را بدهید.